

& & & &

Un dòlar i vuitanta^{set} cents. Això era tot. I encara d'aquesta quantitat seixanta cents eren en penics, que havien estat estalviats regatejant amb l'adroguer, el verduler i a la carniceria fins a bullir-li les galtes per la silenciosa imputació de parsimonia que aquesta mena de negociar li forçava a fer. Della els contà per tercera vegada. Un dòlar i vuitanta set cents i al sentdemà ja era Nadal.

La solució era arraulir-se sobre el llit i plorar. I així ho va fer. Això fa reflexionar i hom arriba a la conclusió que la vida es compon de plors, tristesses, i somriures, però predominant els plors.

Mentre la mestressa de la casa arriba a aquestes conclusions, donem una ullada a la casa. Un pis amoblat pel qual es paguen vuit dòlars de lloguer. No demana que el descríem, però té tot l'aspecte d'un pidolaire per la manca de mobles i objectes.

A baix, al vestíbul, hi ha una bustia on no hi entra mai cap lletra i un pulsador de timbre que cap dit humà el podria fer tocar. També hi ha una targeta en la qual es pot llegir: "Mr. James Dillingham Young". La paraula 'Dillingham' havia tingut un temps d'ufanor, quan el seu possessor guanyava trenta dòlars a la setmana, però ara, que l'ingrés havia baixat a vint, les lletres s'havien mig esborrat com si volguessin fer patent la modestia del seu amo. No obstant això no tenia cap importància, el cas era que quan Mr. James Dillingham Young arribava a casa, sentia una veu que el cridava: "Jim!" i Mrs. James Dillingham Young, (a qui ~~la~~ hem presentat abans amb el nom de soltera, Della) de li tirava al coll abraçant-lo efusivament.

Della va acabar de plorar i tot seguit s'empolvorà les galtes. Aleshores va apropar-se a la finestra i amb cara trista contemplà un gat gris que es passejava per una paret grisa, en un pati gris. Al sentdemà era Nadal i no més tenia un dòlar vuitanta set cents per a comprar-li un present a Jim. Durant una pila de mesos havia estat fent guardiola i ara no li servia de res. Vint dòlars a la setmana no poden'estirar-se' massa i, com sempre, les despeses havien estat més del que havia calculat. Havia passat hores molt agradables pensant què podria comprar-li. Hauria d'ésser una cosa ben bonica, una cosa que mereixés l'honor de pertànyer al seu Jim.

Entremig de les dues finestres de l'habitació hi havia un mirall. Potser vostè n'ha vist d'aquests miralls que hi ha ~~en els pisos d'adrogues~~ de vuit dòlars de lloguer. Una persona àgil i prima, observant el seu reflexe en una ràpida seqüència de ratlles longitudinals, pot obtenir una imatge bastant aproximada de la seva figura. Com que Della era una noia molt 'slender' havia aconseguit dominar aquesta mena d'art.

De sobte s'apartà de la finestra i es plantà dempeus davant del mirall. Els seus ulls eren brillants, però en vint segons el color li marxà de la cara. Ràpidament es va desfer el monyo i deixà que el cabell li caigués esquena avall.

Els James Dillingham Young posseïen dues coses de les quals ambdós n'estaven orgullosos. Una d'elles era el rellotge d'or d'en Jim, que havia estat del seu pare i abans del seu avi. L'altra era el cabell de Della. Si la Reina de Saba hagués viscut al pis de l'altra banda del carrer, el millor dia Della hauria posat el seu cabell a secar a la finestra pel sol fet de menysprear les joies de Sa Majestat. I si el Rei Salomó hagués estat el porter amb tots els seus tresors amuntegats als vestíbul, Jim hauria passat pel seu davant, treient el rellotge, per a veure com es rosegava els punys d'enveja.

Ara la magnífica cabellera de Della lluia i brillava com una cascada d'aigües brunes. Li arribava fins més avall dels genolls i gaire bé la cobria tota com una capa. De bell nou tornà replegar-la en un monyo nerviosa i ràpidament. En l'endemig va fer una pausa i dues llàgrimes ~~lliscaren~~ lliscaren per les galtes fins a caure damunt de la catifa vermella.

Es posà la jaqueta marró i el vell capell del mateix color. Amb una revo-lada de faldilles i amb els ulls encara lluent va obrir la porta i baixà

les escales fins al carrer. Després de caminar una estona va aturar-se davant d'un cartell que deia: "Mme. Sofronie. Objectes de perruqueria". Va pujar les escales corrent i arribà pantejant davant de la Madame que grossa i esblanqueïda no semblava la imaginada Sofronie.

-Vol comprar-me el cabell? va fer-li.

-A veure- digué la Madame- tregui's el capell i donem-li una ullada. I avall de nou la cascada bruna.

-Vint dòlars- feu la Madame agafant la cabellera amb mà pràctica.

-Dongui'm-els, de seguida.

Oh, les dues hores següents van passar volant. Ella va seguir totes les tendes de la ciutat cercant el present pel seu Jim.

Finalment el va trobar. Semblava fet expresament per a ell. No n'hi havia cap d'igual en totes les altres botigues que havia visitat i n'estava segura perquè les havia regirades totes de dalt a baix. Era una cadena de platí de dibuix senzill i auster. Que era de valor es deduïa per la substància solament, que no pas per una afiligranada ornamentació--tal com ha d'ésser amb totes les coses bones.

Faria honor al Relletge. En veure-la va pensar que havia d'ésser per a ell, doncs era igual que ell: valuós i discret. Li demanaren vint-i-un dòlar, així que se'n tornava amb vuitanta set centaus solament. Ara si que podria mirar l'hora davant de qualsevol amb gest desinvolte, doncs fins aleshores sempre ho feia una mica coïbit, perquè el troç de corretja on el portava penjat, no feia joc amb el relletge.

En arribar a casa s'esvaï una mica aquella eufòria per a deixar pas a la prudència i la raó. Agafà els molls d'ondular el cabell, encengué el gas i va posar-se a reparar els desperfectes que la generositat i l'amor havien produït, la qual cosa, cars amics era una tasca gegantina-- una tasca pròpia d'un mamut.

Als tres quarts d'hora el seu cap estava cobert de rinxolets arrapats, que li donaven ~~l'aspecte~~ un graciós aspecte. Feia la cara d'un vailet entremaliat. Es contemplà en el mirall llarga estona curoda i críticament.

--Si Jim no em mata de primer antuvi, dirà que semblo una corista de Coney Island. Però, què podia fer...oh, què hauria pogut comprar amb un dòlar i vuitanta set centaus?

A les set ja tenia el cafè preparat i la paella damunt del foc a punt de fregir les costelles.

Jim no solia fer tard. Della agafà la cadena i s'assegué al costat de la taula que quedava prop de la porta. Llavors va oir els passos d'ell que començava a pujar l'escala i per un moment el color li fugí de la cara. Solia pregar a Déu pel més petit esdeveniment del dia, així que ara digué amb veu baixa:

-Déu meu, feu que encara em trobi bonica!

La porta es va obrir i entrà Jim tancant-la tot seguit. Estava emmagrit i molt seriós. Pobre minyó! tenia només que 22 anys i ja amb la responsabilitat de cap de casa! L'abric que duia necessitava el "retiro" i un que el suplís. En passar la porta restà dempeus immòbil com un perdiguer en sentir el farum d'una presa. Amb ulls fets mirava Della i amb una expressió que ella no entenia, i que l'atemoritzava, però. No era expressió d'enfado, sorpresa, desaprovació, horror ni qualsevol dels sentiments que ella esperava trobar-hi. Simplement la mirava estàtica i fitament.

Della es va aixecar i se li apropà.

-Jim, amor meu, -va fer mig plorant- no em miris d'aquesta forma. M'he fet tallar el cabell i l'he venut perquè no hauria pogut ~~compr~~ passar el Nadal sense fer-te un present. Creixerà altra vegada...no t'importa, veritat que no? El cabell em creix depressa, Jim, ~~hauria~~ desitja'm un feliç Nadal i... tinc un present molt bonic... és molt bell, Jim, i és per a tu!

~~xxxx~~ - T'has tallat el cabell!- mormolà ell, poc a poc, com si hagués arribat a aquesta conclusió després d'un gran esforç mental.

-L'he tallat i l'he venut. No t'agrada així, també? Sóc jo mateixa, però sense el cabell, no?

Jim esguardà la cambra amb curiositat.

-Dius que no tens el cabell?-feu ell, amb un posat idiota.

- No el busquis-digué Della-l'he venut, ja t'ho he dit. I els diners també els he gastat. Avui és la vigília de Nadal, amor meu, no t'enfadis. Els he gastat per a tu. Podria ésser que els meus cabells estiguessin contats- va seguir dient amb un to dolçament seriós- però ningú podria saber la quantitat d'amor que sento per tu.- va fer una pausa- Vols que fregeixi les costelles, Jim?

De sobte semblà que ell es despertés, del estat de tranç en que es trobava i abraçà Della. Durant uns segons tombem-nos d'esquena i esguardem, fent un discret escrutini, qualsevol objecte de l'altra banda de l'habitació. Què hi fa que guanyés vuit dòllars a la setmana o un mil.lió? Els Màgics podien portar valuosos presents, però com aquest cap. Aquesta estranya afirmació, que pot semblar fosca, la il.luminarem més tard.

Jim va treure un paquet de la butxaca de l'abric i el llençà damunt de la taula.

-No formis un judici fals de mi, Dell-va dir-No crec que tingui importància el que t'hagis tallat el cabell, com tampoc ho creuria si t'haguessis afeitat el cap, per a mi ets la mateixa. Però si desemboliques aquest paquet veuràs perquè m'he quedat una mica atontat.

Els dits blancs d'ella lluitaren una ~~xixa~~ estona amb el cordill i el paper. Després una exclamació d'alegria i tot seguit, ai las! un ràpid trepàs a un estat histèric de plors i xiscles que necessitaren tots els poders confortants del cap de casa per a calmar-los.

I tot això perquè en aquell paquet estaven les Pintes--el joc de pintes, les dels costats i la del darrera del cap, per les quals Della havia sospirat des de feia temps sempre que les veia en un aparador del Broadway. Eren unes pintes maravolloses, fetes de closca de tortuga, i amb els cantells incrustats amb diamantets. Eren unes pintes cares, ella ho sabia, i el seu cor havia bategat sovint desitjant-les sense la més mínima esperança de posseir-les mai. I, ara, eren d'ella, més les trenes que haurien de lluir-les d'havien esvait.

Però les va agafar i les apretà contra el seu pit i a la fi va poder alçar les parpelles humides i somrient va dir:

- El meu cabell creix tan depressa, Jim!

I aleshores va posar-se a saltar d'alegria com un gatet.

Jim encara no havia vist el seu bell present. Ella li ho va ensenyar obrint la mà. El metall brillava com si reflexés l'esperit ardent i lluminós de Della.

- No és elegant, Jim? He voltat tota la ciutat buscant-lo. Ara hauràs de mirar l'hora un centenar de vegades al dia. Dóna'm el rellotge, estic glatint per veure com fa bonic.

Jim enlloc d'obeir, s'estirà damunt del llit, posà les mans sota el clatell i somrigué.

-Dell- va dir- serà millor que agafem els nostres presents i els guardem una temporada. Són massa bonics per a lluir-los ara de moment. He venut el rellotge per a comprar les pintes. I, ara, que et sembla si fregissis les costelles?

Els Reis Màgics, com vostè ja sap, eren uns homes molt savis-realment savis- i que portàren presents a l'Infant a l'estable. Ells inventaren l'art de fer-se presents per Nadal. Com que eren savis no hi ha dubte que els seus presents eren discrets, possiblement es debien poder canviar si n'hi havia algun de repetit. I jo he explicat la crònica de dos eixalabrats infants que estupidament van sacrificar, l'un per l'altre, els tresors més valuosos de casa seva. Però als savis d'avui que els considerin estúpids, els diré unes darreres paraules. De tots aquells que es fan presents, aquests dos han estat els més savis. Tots aquells qui es fan presents d'aquesta mena, són els realment savis. Arreu del món, ells són els més savis, ells són els Màgics d'Orient.

" ROMEO I JULIETA "

Romeo.- Si amb la meva ma indigna profano
Aquest reliquiari sant, tan noble com és:
Mons llavis, dos ruborosos pelegrins, llestos estan
Per a esborrar amb tendre besar, aquest aspre contacte.

Julieta.- Bon pelegrí, mal jutjeu vostres mans
Que tanta devoció demostren
Doncs els sants tenen mans qu'els pelegrins toquen
I besar de pelegrí és el contacte de llurs palmells.

Romeo.- Es que els sants i els pelegrins no tenen llavis?

Julieta.- Sí, pelegrí, llavis que han d'usar per orar.

Romeo.- Doncs, oh sant adorat, deixeu fer als llavis lo que a les man
Que pregunten per a qué la fe no es torni desesperació.

Que
Julieta.- Els sants no es mouen anc que donació facin a les oracions.

Romeo.- Doncs no us mogueu mentres recullo l'efecte de
Mos oracions.

Així dels meus llavis, pels vostres, es purga mon pecat.

(la besa)

Julieta.- Llavors mons llavis tenen el pecat que han agafat.

Romeo.- Pecat de mons llavis ? Oh, un dolç trespàs és necessari.
Torneu-me'l a donar

Traduït per J. A. M.